

'ÈNE LOUCHÎYE D' PUS ?

SOVNANCES DA TCHOFILE (shûte)

Dins l' poussîre adlé l' basse, sès ouy à mitan sèrés, a ptitès bètchîyes, l' moxhone si sipèyève lès plomes. Filo d'apicî l' drap po l' bagaedje, l' rabouloter èt s' xhourbu l' gluwante glète ki ridève èt dischinde doucémint dsus s'djambe. Èle s'a cheûd, s' tchimîje a rimoussî si ddrî. On côp d' vént a riclapé l' uXH dimèrêye à craye èt fé voler di s' anète dissu s'vizâdje sès nwârs distrèssîs tchivias. L' flawe flêreu d' frèd toubak dimèrêye aclapêye dins lès gotes di suweu lî a fé ritrosser s' nèz. Ène nûlêye a muchî l' solia, il a fait pus sombe dins l' cujène. L' gozî sètch, l' comère s'a rimpli ène jate d' euwe au robinèt èt l' riloper d'on lan.

"K' èst-ce k' il a fait ? K'èsse ki dji va fé ?" è nd'ala-t-èle tot wôt, tote èwarêye. "Shûr k'i n'va nén s' è vanter èt mi, si dji m'

plind, on va rîre di mi... L'mia sèréve co di fé

xhénance di rén èt sayî d' roviyî...Oyi, mins, adon, si ça lî ripurdève d'rivolu ricomincî ? Kwè va-dj' fé ?"

Filo s'a ritrové padvant l' mirwè èt, rilévant sès tchivias, s'î riwêti. "Après tot, dji n'a nén si maulêr ki ça. Po m'n' âdje, avou m'cote do dimêgne, dji sèréve bén co atirante." Pa s' tchimîje grande au laudje, on rwèd mamuron s'a sititchî foû èt prinde l' êr. "Èt mès têtes, i gn'a bén dès djonètes k'îrîne lon po polu s' è fé inter lès minmes..." L'timps passéve. Filo a ritrové sès coleûrs èt s' mète à toûner èt racatoûner d' pus è pus rade dins ène sauvadje, djwèyeuse maclote èt d' tchanter : "Ayi, ayi, don don faridondon ! M' fiye, rabwsenêye vos vola tote rabèlîye ! Faridon don fari don dinne"

Li lèdmwin à l' pikète do djoû, dins dès bias mousemints, tot timpe ranêris èt ripassés, Filo rèxhève di s' maujone èt s' ritrover divant on Tchofile tot bièsse avou dins sès brès ène boyêye di fleûrs di s' djârdin. – Dji, dji voléve vos dmander pârdon.. dji n' sé nén cki m'a pris... A l' voye si mau à s'n' auje, Filo a pèté d' rîre, – "N'vos è fyèz nén, savèz ! I gn'a rén avou ça...Dji seu starivêye à l' âdje èt, î î î, i m' xhène k's' avîz stî soûdârd kand vos avèz yeu lès bouflètes ! C'n'èst nén po ça ki vos faut vos fé dès idêyes...! I vos dimère à roviyî mins, i vos faut sawè k' po on rén, dji sèréve co bén capâbe di vos dîre merci. Alèz, on n' è cauze pus ! a-t-èle lancî tot corant po z-ariver à tims à l' station èt nén rater l' prumî trin po Châlèrwè. Chîj mwès pus taurd, Filo s' a mètu è mwinnaedje. Nén avou Tchofile, ki n' è nn'a nén rivnu, avou on djonna ki l' dêrin d'sès fis avève sitî à scole avou.

DES TITES K'VOS N'ARÎZ NÉN VÈYU DINS VOS GAZÈTES :

“PO IÈSSE A S'N'AUJE AUS ACHÎDES, NIHÂL A DÈDJA FAIT RICHÔURBU SI PTITE TCHÈRÈTE A ROLÈTES !”

“L' ÊRDIA PIED D'SÈS COLEÛRS. AVOU VOL DI NÛT ON SITITCHE SINT(E) EKS(PÈDIT) FOÛ DO RAN !”

Trop simples lès carculs ?

L' tête si richandi. D'aujourd'hui à 2100, lès gâz ki nos rèssèrenut font fé monter lès tèrmomètes d'cauzu 5,8 scayons. Po sayî d' mète dèss baurîres à c'maussî kandjmint, dèss djins fwarts sûtis vont disbate au Grand Ornu djusk'a l' fén dèl samwinne. L' idêye d'on spècialisse do tims ki fait è l' ÛCéËI, Djan-Pol Van lperzèle (come si lomaedje l' dit bén) sèrève ki l' gorviènimint nos fêye payî l' dobe po totès lès ènèrdjîyes. Dèdja k'on paye di pus k'nos vijins po l' corant...

A Kyoto, l' Bèljike s'a ègadji à rastrinde sès gâz di 7,5 au cint didci à 2012. Parèt, nos dit l' Swêr (do 6 di may), k'ça va nos coster on ptit 230.000 miyons d' Uros. Es-ce ki ça n'va nèn nos fé ène miète come 25.000 miyons d' Uros tos ls ans ? D'pus d' 5.000 Uros chake ? Kî vout bén payî nosse paurt à nosse place ? Avou nosse fayêye bèle fwate pansion, sins pus mognî (mins l' cwârp tièdi ?) on s'va Bén rade lèyî créver d' frèd dins l' nwârt. L'èst vraîy k'on sèra trankile, lès payis sins pont d' liârdvont, zèls profiter di totes lès naturèlès catastrofes, lès tères nèyîyes, lès mwès mèchnaedjes, lès maladiyes, evd. On s'console come on l' pout.

Po trover ène sakî, èst-ce ki l' tchampète passe todi deus côps ? Po Bén Lâden èt Sâdâm, faut crwêre ki lès soûdârdv di Bouxh ont fait come à Mârcinèle èt Andèrlecht, comincî pa bwêrlèr Bén fwart “Têjez-vos !”

C'ki lès mots volenut Bén dire. Amon nos ôtes, in “rabat”, c' è-st on pris discrèchu. A Râbat, c' èst l' cakèt d' on gazètî k'on fait discrèche. L' pus drole (?)

c'èst ki s'lome Lmrabèt èt riskêye 15 ans d' ioio po foutaedje di djins !

Pisk' on èst à djôzer d' gazètîs, è l' Birmanêye, i gn'a onk di 73 ans d' âdje k' èst rèsséré dispû 14 annêyes èt il î èst co pou chîj. A Cuba, i gn'a ène pèkêye di 28 ki profitenut d' longus condjîs à l' ombè. Dins ds ôtes payis, on n'a nèn sogne di lès insi si Bén ètèrtinus, on lès mèr rade à iute dins on strwèt trau, è l' daegne. C'n'èst nin po ça k'lès ôtes dimèrenut moyas èt n'nèn ranchî po nos fé conèxhe “li” vèrité. Minme si c'n'èst nèn todi l' boune, au bon momint. I duvrîne polu fé leû mèstî à leû auje èt sins politikès baurîres... Mins vola, i disrindjenut trop sovènt... Dsus l'arincrin, po l' momint, on n' riskêye k'dès volêyes di virus !

